

İlber Ortaylı: Anlamaya psikolojimiz yetmez

Tarihçi Prof. Dr. İlber Ortaylı, "Bugün hâlâ kardeş katlinin önlenmesi için alınan tedbirleri konuşuyorlar. 'İnsan kardeşine bunu nasıl yapar?' diyorlar. Padişah olursa yapar. Bu sizin kardeşinize benzemez. Kardeş katlini anlamaya psikolojimiz yetmez" dedi.

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi tarafından düzenlenen 'Bir Entelektüel Portresi Fatih' konulu konferansa katılan tarihçi Prof. Dr. İlber Ortaylı, Fatih Sultan Mehmet'in askeri ve ilmi kimliği üzerine bilgi verirken kardeş katli meselesine de değindi ve meselenin bugünden yorumlanmasını doğru bulmadığını kaydetti.

Üniversitenin Haliç Yerleşkesinde düzenlenen konferansta öğrencilerle bir araya gelen Prof. Dr. İlber Ortaylı, Fatih Sultan Mehmet'in askeri dehası ve ilmi yönüyle büyük bir hükümdar ve münevver olduğunu ifade ederek şöyle konuştu:

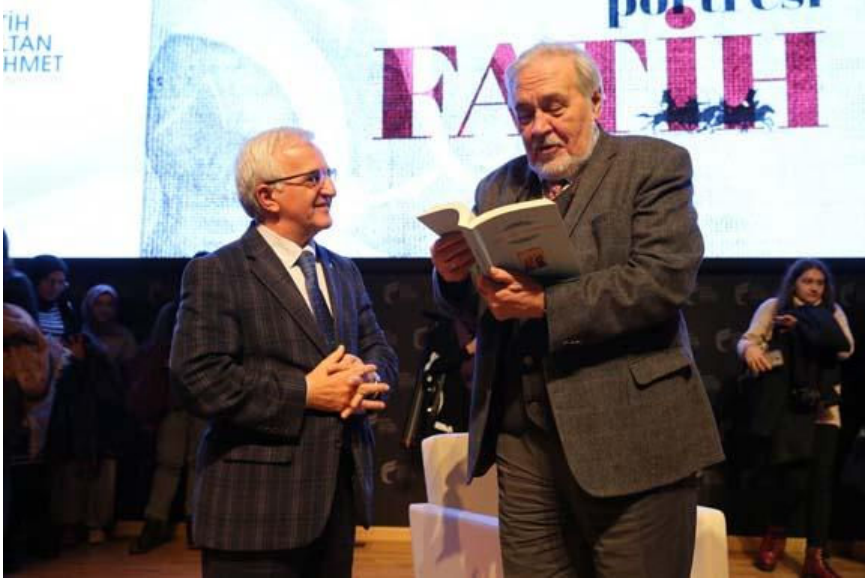
"Fatih'i diğer komutanlardan ayıran en önemli vasfı, İstanbul surlarını yıkacak teknolojinin organizasyonunu sağlamasıdır. Surları geçecek ve bunun teknolojisini getirecek organizasyon lazımdı fakat bu henüz yoktu. Ortaçağın sonuna Rönesansa hatta 17. yüzyıla kadar büyük bir ordu toplanması fevkalade büyük bir olaydır. Barutu ve topu Avrupalılar biliyor ama ne yapımı ne de sevkiyatına dair bir buluşları yoktu. Fatih'in ordusu ise hem top döküyor hem sevkiyatını sağlıyor. Gerçek anlamda Rönesans'ın ateşli silahlarını ilk kez Türkler kullanıyor. Bunun başında da 21 yaşındaki Fatih var. Bunun için büyük bir komutan ve istisnai."

"FATİH, HEM DOĞU HEM BATIYA İLMEN VAKIF BİR HÜKÜMDARDI"

Fatih Sultan Mehmet'in büyük bir askeri deha olmasının yanında Rönesans'ın önemli münevverlerinden biri olduğunun altını çizen Ortaylı, Hem Doğu'ya hem Batı'ya ilmen vakıf bir hükümdardı. Onun döneminde böyle insan çok yok. Latince, İtalyanca biliyor, Yunancası çok iyi. Bunu anlamak için kütüphanesine bakmak yeterli. İlyada Destanı'nı okuduğunu, kitabın kenarına şerhler düştüğünü görüyorsunuz. Arapçası, Farsçası zaten tartışılmaz. Resim çiziyor. Coğrafya ve tarih bilgisi çok iyi düzeyde. Böyle bir münevver, mareşal, üstüne üstlük 21 yaşında birisi o çağda yok diye konuştu.

Fatih'in son seferine giderken Gebze'de vefat ettiğini hatırlatan Ortaylı, Ne arıyordu orada diyorlar. 1480'de yani vefatından bir yıl önce, Gedik Ahmet Paşa gemilerle İtalya'ya sefere gitti. Fatih de bu sefer için hazırlanıyordu. Otrantonun alınmasıyla Osmanlı İtalyada fütuhata başladı. Şartlar müsait olsaydı, Fatih oraya ulaşmış devam etseydi, İtalya medeniyetiyle iç içe geçeceğimiz bir gerçektir dedi.

Günümüzde çokça tartışılan kardeş katli meselesine de değinen Ortaylı, "Bugün hâlâ kardeş katlinin önlenmesi için alınan tedbirleri konuşuyorlar. İnsan kardeşine bunu nasıl yapar diyorlar. Padişah olursa yapar. Bu sizin kardeşinize benzemez. Siz kardeşinizle iyi geçinin. Miras kavgasına tutuşmayın. Bugünden kardeş katlini anlamaya psikolojimiz yetmez değerlendirmesinde bulundu.

Öğrencilerin yoğun ilgi gösterdiği konferans, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Fahameddin Başar'ın, Prof. Dr. İlber Ortaylı hediye takdimi ve fotoğraf çekimi ardından sona erdi.

